REGED No N 43

[illegible] పత్రిక [illegible]

ఆంధ్ర పత్రిక.

ప్రతి సోమ, గురు వారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక.

సంపుటము [illegible] ● [illegible] హైదరాబాదు [illegible] పార్థివ సం. అధిక చైత్ర శు [illegible] ([illegible]) సోమవారము ● సంచిక [illegible]

శ్రీ బీరారు యువరాజుగారికి సన్మానము

అమోటీలో స్వాగతం

హు. వ. శ్రీ బీరారు యువరాజుగారు [illegible] మార్చి నాడు బీరారులోని అమ్రోటీ పట్టణము చేరిరి, వారు కొంత కాలమునుండి బీరారు ప్రాంతాలలో పర్యటనము కావింపదలచియుండిరి. అక్కడి ప్రజలున్నూ వారిని గౌరవింపదలచియుండిరి. అమ్రోటీలో శ్రీ శివాజీ మరాటా హైస్కూలు కలదు. దాని పక్షిన శ్రీ వారికి క్రింది విధముగా సన్మానపత్ర మర్పించిరి.

"ఘనత వహించిన శ్రీ వారికి మేము అదరపూర్వకముగా గౌరవపూర్వకముగా అత్యంతానంద పురస్సరముగా స్వాగత మర్పించుకొను గౌరవమును పొందుచున్నాము [illegible]

[illegible]

యుద్ధపరిస్థితి

[illegible]

[illegible] వ ఆంధ్రమహాసభ — మదికొండ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

హైదరాబాదులో

[illegible] పరిశ్రమ

[illegible]

వార్తాసంగ్రహం

[illegible]

శ్రీ కే. దామోదర రెడ్డిగారు

[illegible]

[illegible]

[illegible]

అమ్మకము

[illegible]

గోలకొండ పత్రిక

పార్థివ సం అధిక చైత్ర శు॥ ౧౩ సోమవారము

భూమి పన్ను రద్దు

భూమిపై పన్ను వసూలు చేయుట ఈ దేశమందు అనాదినుండి వస్తూవున్న ఆచారం. కాని ప్రాచీనకాలములో అనగా ధర్మశాస్త్రాల కాలములో నాణెముల వ్యవహారము తక్కువగా ఉండిన కాలములో హిందూ రాజులు పంటలలో ఆరవభాగం పన్నురూపముగా రైతులనుండి వసూలు చేస్తూవుండిరి. ఇది ఇప్పటి భూమిపన్ను వంటిది కాదనియే చెప్పవలెను. ఇది ఆదాయం పన్ను అని చెప్పవలెను. ఇప్పటి భూమి పన్ను విషయములో పంట ఎక్కువ పండినా తక్కువ పండినా పన్ను తప్పదు. మహాక్షామాలవల్ల లోపుగా పంట పండితే అధికారులు దయ తలచితే కొంతవరకు పన్నుల పరిహారం (మాఫీ) లభిస్తుంది. కాని ప్రాచీనకాలములో పండిన పంటలో ఆరవభాగం ప్రభువులు తీసుకొంటూ వుండిరి. రైతులకు కష్టంవస్తే రాజులు వారిని రక్షిస్తుండిరి.

> నా రాజ్యములో [illegible] లక్షలవరకు [illegible] గాలిని కూడులేక నీళ్లిగ్గి వచ్చిరి.
>
> "నా పరిపాలనలో బట్టలులేక మానం కాపాడుకోలేక అందరు అనువాడు ఉరిపోసుకొని చచ్చిరి.
>
> "నా ప్రభుత్వంలో కల్లు, సారా, సల్ల మందు [illegible] అమ్మకము వల్ల ఏటేట కోట్ల కొలది ఆదాయం పెరిగిపోతూ ఉంది.

"నా ప్రియమైన ప్రజలలో నూటికి ౭ నుండి ౧౪ వరకు చదువుకొన్న వారున్నారు" అని ప్రాచీనప్రభువులనలేదు.

అశ్వపతి కైకేయ రాజువద్ద ఆత్మజ్ఞానమును గూర్చి ఉపదేశము పొందుటకు ఉద్దాలకాది ఋషులు వెళ్ళిరి. రాజు వారికి విలువగల బహుమతులు దక్షిణగా సమర్పింప బోయెను. వారు ద్రవ్య కాంక్షతో వెళ్ళినవారు కానందున నిరాకరించిరి. తన లోనో తన రాజ్య ప్రజలలోనో యేదో లోపమున్నదని భ్రమించి ఋషులు తన కానుకను అంగీకరింపక పోయిరేమో అని తలచి కైకేయరాజు ఇట్లు మనవి చేసుకొనెను.

> "నా రాజ్యములో ఒకడుకూడా దొంగ లేడు, లోభిలేడు. త్రాగుబోతు లేడు, నిత్యాగ్ని పూజలు చేయనివాడు లేడు. చదువురాని వాడులేడు. వ్యభిచారిలేడు
>
> "In my kingdom there is no thief, no miser, no drunkard, no man who has not installed the fire, no illiterate person no adulterer"

(గంగనాథ ఝూగారి తర్జుమా) ఇది ఛాందోగ్యోపనిషత్తులోనిది అనగా ఎంతకంటె పూర్వమునాటిమాట. అనగా కనిష్ఠము ౩౦౦౦ ఏండ్ల క్రిందటిమాట. అయితే ఇవంతా గప్పాల ముచ్చట్లు అని అంటారేమో? ఉపనిషత్తులు సర్వమును బోధించు ధార్మిక గ్రంథాలు, వాటిలో [illegible] విషయ మొక్కటిన్ని లేదని [illegible] దున్నా హిందువులంతా ఒప్పుకొంటారు కావున మా దృష్టిలో పై వృత్తాంతము [illegible] మైనదే. మొత్తం ప్రపంచములో, ఈనాడు, అశ్వపతి గతించిన ౩౦౦౦ ఏండ్ల తర్వాత, ఏ రాజైన అంత గట్టిగా అంత గర్వంగా తన రాజ్యాన్ని గూర్చి చెప్పుకోగలుగునా? భారతదేశము ఈ ౩౦౦౦ ఏండ్లలో ఎంతటి [illegible] పరమునందు [illegible] లో పడినదో భారతీయులు స్మరించు [illegible] దురుగాక.

ప్రాచీన హిందూ [illegible] రాజ్యాలు [illegible] నశియ్యెను. [illegible] రాజ్యాలేర్పడెను. వారి కాలములో భూముల కొలతలు పన్నులు ఏర్పాటయ్యెను.

మొగల్ సామ్రాజ్యం పుంజగలిసెను. ఇంగ్లీషు సామ్రాజ్యం భారతదేశములో యూనియన్ జాక్ ఎక్కడము ఎక్కించెను. కాని మొగలు పన్నుల విధానమునే ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వము మరింత [illegible] సాగించెను. అక్బరు నాటి ఫసలీ లెక్కలనే యిప్పటికిన్ని జారీయుంచినారు. పన్నులు ప్రతి జమాబంది బందోబస్తు కాలములో ఎక్కువచేస్తూ వచ్చినారు. బ్రిటిషిండియాలో పన్నులు చాలా ఎక్కువగా ఉన్నవని ౫౦ ఏండ్లనాడే ఆర్థిక వేత్తలు మొరపెట్టుతూవచ్చిరి. ఇప్పటిమాట చెప్ప నవసరమే లేదు.

మద్రాసు ప్రభుత్వం వారనలంబించు విధానములో ఇప్పటి రెవిన్యూ ఆదాయాన్ని [illegible] ముందేర్పాటుచేయు వ్యవసాయ ఫలం [illegible] ఆదాయంపన్ను [illegible] సరిపో [illegible] దుమ్నది. ఇప్పుడు మద్రాసు [illegible] లోని [illegible] జిల్లాలలో భూమిపన్నును [illegible] భుత్వానికే [illegible] కోట్ల రూపాయలు [illegible] లవచున్నవి.

[illegible] దీనిలను వారముచేయుంటా [illegible] చేస్తూ [illegible] న్నారు. అనగా ఆదాయంపన్నులో కన్నిష్ఠావారు మొక మేరగా నిర్ణయించి అంతకంటే తక్కువ ఆదాయం కలవారినుండి పన్ను తీసుకోరు. ఎక్కెక్కు ఆదాయం ఎక్కువా మా [illegible] అన్నట్లు ఆదాయపన్ను [illegible] పెంచుతారు. అదేవిధానం వ్యవసాయం పంటాలకున్నూ ఏర్పాటు చేస్తారని [illegible] నట్టు పోతున్నది. ఈవిధానం ఎక్కువ [illegible] లో భారతదేశం [illegible] చాలా [illegible] దంలో గమనిస్తుందును. ప్రభుత్వానికి [illegible] గా రైతుల నుద్ధరించే భావనయుండే వారికి అనుకూలముగా పద్ధతిపై ఈ ఆదాయం పన్నును విధిస్తారు. పాతపన్నుకంటే కొత్తపన్నులో చాలాసౌకర్యముండునని రైతులతో అనిపించవలెను. అదే కొత్త పన్నుల పాలిక [illegible] ముననురావ్యానము.

ఈ పన్నుల విధానము మన యిండియా దేశములోనే వర్తిస్తున్నది. ఇంగ్లీషువారు తమ స్వదేశములో భూమిపై పన్నులను వసూలు చేయుటలేదు. భూమిలోని పంటలపై ఆదాయం పన్నును వసూలు చేస్తారు. వ్యాపారస్తులపై ఉద్యోగులపై పరిశ్రమల నమ్మకాలపై ఆదాయంపన్ను వసూలు చేసినట్లుగా [illegible] కూడా ఆదాయం పన్ను వసూలు చేస్తున్నారు.

మన హైద్రాబాదులో ఏదోకొత్త పద్ధతి ప్రవేశపెడ్తారని ఒక పత్రికలో వ్రాసిరి. [illegible] [illegible] ఈ విషయములో అధికారులు [illegible]

[illegible]

ఇది ఇట్లుండగా మద్రాసు ప్రభుత్వం వారు స్పష్టముగా గత వారము ఒక ప్రకటన చేసినారు. "భూమిపన్ను [illegible] [illegible] [illegible] ప్రారంభిస్తాము" అని మాకు లాభకారిగా

వార్తాసంగ్రహం

మద్రాసులో గత సంవత్సరం డిసెంబరు నెలలో ౧౮౦ మంది సిపాయీలు ౧౦ మంది కీస్తానులను [illegible] కొని ౬౭ మందికి గదిపొయ్యినైడ [illegible] పార్టీల పలె ఘర్షణ అయి [illegible] అని అర్థరిచ్చినారు. ౩౦ మంది దీసర్కార్ అని రాస్కెలర్లు రక్కినవారు సహనహి అని [illegible] అందుపై వారిని శిక్షించిరట. ఇదెం దుకలాగ్య అని పార్లమెంటులో ఒక సభ్యుడు సవాల్ వేయనున్నాడట.

× × ×

పరాచీ పోవు రైలులో జంగుషా అనే రైల్వే స్టేషనువద్ద గూడ్సు బండి ప్రయాణికుల బండిలోకి దూసెను. ఫలితం ౨౨ మంది చచ్చిరి. ౪౬ మంది గాయపడిరి.

× × ×

బెల్జాంలో ఒక ఇంగ్లీషు సోల్జరు తప్ప త్రాగి వాగిల్ అనె పోలీసు అమీన యింట్లోకి దూరినాడు. ఎంత చెప్పినా వినలేదు. దుదకు ఆత్మరక్షణకై రెండుమూడు పిస్టల్ గుండ్లను వానిపై వదిలినాడు. అమీనును సస్పెండు చేసినారు.

× × ×

బెంగాలులో బట్టలు లేక కొందరు స్త్రీలు బట్టలగా ఉంతరేక ఆత్మహత్యకు గురియగుచున్నారని హరిదాసు ముజుందారు అన్నాడు.

× × ×

అస్సాంలోనికి బెంగాలునుండి విశేషముగా ముస్లిములు ఈ ౨౦ ఏండ్లనుండి నింపుకొని పోతూ ఉన్నారు. వారు మంచివారు కారు. వారి దౌర్జన్యాలకు సాత్వికులగు అస్సామీ రైతులు భయపడి భూములు వదలి అదవిపాలైనారు. వదలిన భూములు వచ్చినవారు ఆక్రమించుకొన్నారు. ఈ ఆక్రమణమును బాయపరిచేవానికి అస్సాం పాకిస్థాన్ మంత్రి వర్గం ప్రయత్నిస్తున్నది అని దార్డోలాయిగారు ప్రకటించినారు.

అమెరికావారి మొండి చెయ్యి

అమెరికాలోనికి హిందూస్థానీలను ఏడేట ౧౦౦ మందివరకు రానిస్తే తప్పులేదని ఒక తీర్మానమును సం. యునైటెడ్ స్టేట్స్ అమెరికా సెనెటులోనికి ఒక సభ్యుడు ప్రవేశపెట్టెను. దాన్ని రూజువెల్టు సమర్థించినారు. తమ మానం [illegible] మూయు, మూడువరకు పర్వాలేదు. [illegible] కలుగనీ" అని [illegible] కూడా, కాని [illegible] నాటకం అనిఠేలింది ఈ [illegible] ప్రతినాలిది చూపించినారు. మా దేశములోని హిందూస్థానీలవల్లే దేశంలోని ఆర్థిక పరిస్థితులు దాదమౌతవి. వారు తక్కువ కూలీకి వస్తారు. మా మందికి నష్టమవుతుంది. అని ఎక్కువ మంది సభ్యులభిప్రాయపడినారు. ఇదేమన్యాయమయ్యా ఏనాటికిన్నా ఇట్లే అంటూ వుండెను. ఏనాడు [illegible] లేకుండా రావచ్చునని గత సంవత్సరమే నిర్ణయిస్తేరే హిందూస్థానము ఏమి తప్పు చేసిందని అంటే ఒక సభ్యు [illegible].

> "హిందూస్థానం పరాధీన దేశం
>
> "అక్కడి రాజకీయస్థితి తలక్రిందులుగా ఉంది.
>
> "ఏనా మాపోడు. అది స్వాతంత్ర్యదేశం
>
> "హిందూస్థానీలను దేశంలోనికి రానిస్తే మా దేశానికి చాలా అపకారం అగును, మేము ఈ బిల్లును ప్రతిఘటించితీరుతాము."

ఇంతటివిన్న విశేషములోనే అమెరికావారు ఇంతటి అవమానం చూపిస్తున్నారు కదా ఇక పెద్దపనులలో వీరి వల్ల ఏమైనా న్యాయం దొరుకుతుందా అని విజ్ఞులందరూ ఇప్పుడు [illegible] ఆశ్చర్యముతో అంటున్నారు.

కనబడితే భాయపడుతాం" అని వారు ప్రకటించినారు. ఈ వ్యవస్థవల్ల చిన్నరైతులకు లాభముంటుందని వారంటున్నారు. కాని మనమిప్పుడే [illegible] అభిప్రాయమివ్వ కాలము. ప్రభుత్వాలు పన్ను చేయుటూకనా. వారి [illegible] చెప్పిపోవునా అంతే అధిబాలా [illegible] అన్నమాత్రము ఉన్నాము. ప్రభుత్వాలుచేసే మార్పులో [illegible] పలుమారు మార్పు [illegible] ఉండేవా. అనుభవము [illegible] [illegible] [illegible] తెలిపి ఏవ రైతులు కష్టదాయకంగా ఉండుండా ఉంటే అభినందిస్తాము. ప్రభుత్వం [illegible] పాటను హైద్రాబాదు ప్రభుత్వం [illegible] ఆగి [illegible] అను కొంటాము. రెండేళ్లనాడు [illegible] అట్లుపై హైద్రాబాదు ప్రభుత్వమున్నూ రైతుల [illegible] [illegible]

విజ్ఞానవర్ధని.

● ఆర్యులు

వింధ్య హిమాలయములమధ్య నుండువారే అని [illegible] క్రీస్తుకాలంనుండి హిందువులంటూ వచ్చినారు. క్రీస్తుభగవానునికి పూర్వము ఆర్యులు [illegible] వరకు [illegible] యుండిరి. ముఖ్యముగా ఇప్పటి బాక్ట్రియాదేశము హిందూపార్సీల ప్రాచీనులు [illegible] స్థానమని యుందురు. మీదులు [Medes] ఈరానీలు తాము కేజాతివారమనియు, ఆర్యులమనియు చెప్పుకొనిరి. అట్లు [illegible] వారికేమి అధికారముండెను అని హిందూఆర్యులవలెనారుకదా! ఇంచుమించు ౨౫౦౦ ఏండ్లక్రిందట ఈరాన్ దేశమును పాలించిన దారా (Darius) చక్రవర్తి ఒక శాసనములో ఇట్లు ప్రాచీన పార్సీ భాషలో వ్రాయించెను.

> "అదందారయవౌస్ హియదియవజర్క, క్షయథియ క్షయథియానాం, క్షయథియ దహ్యూనాం, వీస్పజనానాం. క్షయథియ, అహ్యాయా, బూమియా, వజర్కాయా, దూరైఅపి, విస్తాస్పహ్యా, పుత్ర, హఖామనిసియ, పార్స, పార్సహ్యపుత్ర, అరియ, అరియచిత్ర—

దీనికి సరియగు సంస్కృతము ఎంత సన్నిహితముగా ఉన్నదో భాషా వేత్తలు గమనించవలెను.

> "అహందార యద్వసుః క్షయాత బుజర్గః క్షయాత క్షయతాం, క్షయాత దస్యూనాం, విశ్వజనానాం క్షయాత అస్యాః భూమ్యాః బుజర్గస్య, దూరేఅపి, విస్తాస్పస్య. పుత్రః హఖామనీయః పార్సః పార్సస్యపుత్రః, ఆర్యః, ఆర్యచిత్రః"

"ధారయద్వసువను (దారాను) రాజాధిరాజును, నానాజాతుల రాజును, దస్యులరాజును, అయిననేను విస్తాస్ప (విస్తాశ్వ) యొక్క కుమారుడను, హఖమనివంశమువాడను, పార్సీవాడను, పార్సీపుత్రుడను, ఆర్యుడను ఆర్యవంశమువాడను." అని పైవాక్యానికిఅర్థము. ఈరాన్ దేశములోని నక్షైరుస్తుం శాసనములోని భాషయే పైన ఉదహరింపబడినది.

● తెల్లబాపనయ్య

రాబర్టోడినోబిలి అను యూరోపువాడు (౧౫౭౭-౧౬౫౬) సంస్కృతంనేర్చుకొన్న తెల్లవారిలో మొట్టమొదటివాడు. వాడు హిందూస్థానమునకు క్రీ. శ. ౧౬౦౬ లో వచ్చెను. మధురజిల్లాలో క్రైస్తవ మత ప్రచారంచేసెను. దొక్కలెండిన పరయాలుమాత్రమే వానిమతం పుచ్చుకొనిరి. కాని పైజాతులవారెవ్వరున్నూ చేరకపోయిరి. తానే బ్రాహ్మణుడై పైవర్ణాలవారిని క్రైస్తవులనుగా చేయు సంకల్పించెను. కొన్ని సంవత్సరాలవరకు అజ్ఞాతవాసంచేసెను తెనుగు, తమిళం, సంస్కృతం అభ్యసించెను. ఈమూరింటిలో వ్యవహరించే నేర్పు కలదని ధైర్యం కలిగిననాడు బ్రాహ్మణ వేషధారియై ఆత్మప్రకటనము చేసుకొనెను. జందెముధరించి గంధముబొట్టు మరచిపోకుండా నొసట పెట్టుకొనుచుండెను. ఇతడే మొట్టమొదటి యూరోపీయ సంస్కృతపండితుడు.

పంటలుతక్కువ ఎందుకు పండును

నాకు ఇంగితజ్ఞానము కలిగినప్పటినుంచి మా గ్రామపుభూములనుచూచుచునేయున్నాను. ఎట్లున్న భూములన్నీ యుండుచేగాక క్రొత్తనొర్రెలు పడుచున్నవి. భూములన్ని దినదినము నిస్సారమగుచున్నవి. ఒక్క ఎకరముభూమిగూడ సమముగ లెవల్‌గావున్నట్లునాకు కానరాలేదు.

నేను కరీంనగర్ జిల్లాలోని పెక్కుగ్రామాదుల సర్వేపనచేసితిని. ఏకనందడులోని భూమి ఒకేవిధముగనున్నట్లు కానరాలేదు.

నేను పెక్కుచోట్ల చూచినదేమన భూములు సమములులేవు. ఒకవైపునిలబడిన మనిషి రెండవ వైపు కనపడడు. ఒకనందడులో అనేక వర్రెలు, కాలువలు పడినవై పారును. భూసారము నదుల పాలగుచున్నది. పంటతక్కువపండుటకు ఒకకారణము భూమిని బుజువు(సమానము)చేయకపోవుట ఈ ఒక దొలక భూమిలో ఒక పెంకకడియున్నా లేక గొర్రెమందపన్నా అంతా నరుదకు కొట్టుకపోవును. కావున రైతులు తమభూములన్ని ఒకే సారిదాగు చేయవలెను. కన్నవలేక ఒకగుద్దలు మట్టుకందకము తీయించారి ఒకచేనుపడుడ రెండోదాని లోనికి రానీయవద్దు. చేనులో వరుదకు అడ్డముగట్టలు వేయవలయును దాను రాను చేను సమానమగును.

నేను పెక్కుచోట్ల చూచిన దేమనగా చేళ్ళలోక్క లపు దీయకు కొన్నిచేళ్ళలో ఒకసారి కలుపుదీసిన తిరిగి పైరుకంటె ఎక్కువగాచిక్కగా కలుపు పెరుగును గుడుగుటీటుకు విరివిగా పెరుగును. రైతులు ఈ కలుపును తీసివేయ నందున భూసారంలాగివేసి పంట తక్కువ పండుటకుహేతువగుచున్నది.

సకాలమున వర్షము పడకపోవుట విత్తులు పెట్టు సమయానికి వర్షాలు ఆగిపోవుటవల్ల గూడసగము మున్నాతి పంట. తక్కువపండుచున్నది. కావున రైతు సోదరులారా! సగము భూమిలో పునాస సేద్యము చేయుడి సగము భూమిలో రబ్బీసేద్యముచేయుడి గ్రెడభూములలో, చలువకుడు భూములలో రబ్బీపంట దడని [illegible] నాలుగైదు సార్లుదుక్కినిదున్నిగిన రబ్బీబాగుగా పండగలదని మానుకోట ప్రాంతము తెలుసుగోగలిగితిని. పునాసపైరుకంటె రబ్బీపైరు బాగుగా పండును. పునాసపైరులు అతివృష్టివల్ల జాలు పట్టిపోవును. అనావృష్టికి ఎండిపోవును కాటుక వల్ల నష్టపడును. గడ్డిగాదము భూసారమును లాగివేయును రబ్బీపైరు ఒట్లుగాని గడ్డి గాదము చప్పను. పైరుగాలికే పంట పెరుగును.

కరీంనగరం జిల్లాలోని సిరిసిల్ల, [illegible] నగరం, జగిత్యాల హుజూరాబాదు తాలూకాలలో [illegible] సేద్యముచేయుచున్నట్లుండదు. కాని పరకాల ఎల్లానాదు మంథెన తాలూకాలలో సేద్యమగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. రైతులు తమతమ అనుభవ ములను పత్రికల ద్వారా తెలుపు కొనిన అందరికిని బాగుండగలదు.

నేనుపెక్కు పునాసచేలు గరక ఎలిసి పోయినవి చూచితిని. గరకనుపంటెరక్కి రైతులనేడు. రైతులు మన్నెతానరికాలు జాసేము రోతులోడు గరక వల్ల తృణ ధాన్యపుమొక్కలెదుగలాలడు. గడ్డినాపుటలో పంట సరిగా పండదు.

మానుకోట తాలూకా ప్రాంతములో గుంటకలు కొద్దిమాత్రముగున్నవి. సామాన్యముగా అంతటా ధాన్యాలు చేతితో విత్తుదురు. ఇందువల్ల ఎక్కువ విత్తనాలు పట్టును మొక్కలు సరిగా మొలవవు. కొన్ని చోట్ల [illegible] గొర్రుతో పోటి [illegible] గడ్డివచ్చును. పంటమందగిలబడును.

కరీంనగరంలోని రైతులు ఎరువుల తయారు చేయుట [illegible] [illegible]

కలరామహిమ

ఆదేమి చిత్రమో! తలవని తలంపుగా, సిద్దిపేట తాలుకాలోచేరిన కొండపాక యనే మా గ్రామములో త. ౧౧-౩-౪౩ తేది ఉదయం (౬) ఘంటలకు నాగభూషణమనే వైశ్య పిల్లవానిమీదికి కలరాగడ మొచ్చి, పగలు (౨) ఘంటల కతని దేహమునుండి ప్రాణము తీసి పలాయనము గావించినది, అదే గడపతి పూజ ప్రారంభము. నేటికి సుమారు ౧౦-౧౨ రోజులు గడచినవి: ప్రతిదినము, ఒకరు, ఇద్దరు ప్రపంచమునుండి నదా సెలవు గైకొని "కలరా" యనే మృత్యు దేవతనోట బడుచున్నారు. మానుంచి ఆయనంతవరకు మా డిస్పెన్సరినుండి కలరాని రోధ ఔషధములను సేవించియున్నారు.

మా గ్రామ దురవస్థనుచూచి ఆంధ్ర హృదయులగు శ్రీయుత, డాక్టరు దామోదరంగారు (సిద్దిపేట) ఇక్కడికి దయచేసి సుమారు౬౦ మందికి టీకాలు తీసి, శ్రమయను సహాయపడినందుకు మా కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాము.

శ్రీయుత. పోలీసు పటేలుగారి దఫ్తరమునుండి వచ్చినగా మాకు విజ్ఞాపన పత్రములు (రిపోర్టులు) పోయినందువలన. నిన్నటిదినము హెల్తు యినిస్పెక్టరుగారు దయచేసి పరిజనులు టీకాలు తీసి కొంతవరకు సహాయపడినందుకు మా కృతజ్ఞతను తెలుపక తప్పదు.

ఇక్కడి నివాసులు ఎంతోదూరంవున్నప్పటికి అనేక దుమ్ముకొట్టేయని, మోరీలు, కాలువలు పూడిపోయినవి. వల్లెటూళ్లల్లో గాలిసౌకర్యములు లేక గుడిసెలు వలేటివి. ఇవ్వే చోటులనే క్రిములు ఉత్పత్తియగును.

కాబట్టి, సర్కారు వారుమాయందు దయదలచి, ఫెనాయిల్ సీసాలు పంపించి, మురికి స్థలములను శుభ్రము చేయించవలెను.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. మూర్తి

ఖమ్మం సభకు చందాలు

ఖమ్మంలో జరుగబోవు ఆంధ్రమహాసభకు చందాలు వసూలౌతున్న విధదివరలో ౨౪౬౪ రూ॥ వసూలయ్యెనుతర్వాత మధిలోని శిరిపురం వెంకటాపురము, కృష్ణాపురం, లక్ష్మీపురం, మహదేవపురం, మామునూరులక్ష్మీపురంలో మరికొన్ని వసూళ్ళు అయినవి. ఈవిధంగా ఇప్పటికిమొత్తం ౪౦౧౨ రూపాయలు వసూళ్ళు అయినవి అని వివరాలతో సహా పెం. సత్యనారాయణ కార్యదర్శి అనే వారు తెలుపుతున్నారు.

లో రోహిణి కార్తెలోనే అప్పటప్పట కురుపులుపోసిన అవిరాతినవె [illegible] ములో కలువకు రెండవ ఏకుబెరపట్టిపోవును.

పరిచేనులో బోసిన ఎరువుగలిగూడ అంతే పికుకరున్నాయి నీటికొరతుగావు పైరుకునష్టపడవ్వదు. తక్కువ పంటపండును కావున రైతు సోదరులారా! ఎండిపోయిన పెంటలో సగము బలముతగ్గిపోవును కొత్త ఎరువు తయారు చేయలేకున్న ఉన్నయెరువును ప్రాతుచేసుకొనుచున్నారు. వ్యవసాయ శాస్త్రాలు చదువంది లేదా అనుభవజ్ఞుల నడిగి సరియైన పద్ధతిపై వ్యవసాయముచేసి సరియైన పంటపండించగలుగుదురు. ఎరువు వేయుటవి ఏవేవుచున్నరుడు. భూమిని సమానము చేయుప్రయత్నించుడి కలుపుబాగుగాతీయుడి అన్నిటికంటె ముఖ్యమైన విషయ మేమంటె సరియైన కార్తెలో విత్తనములాడి [illegible] సేద్యముకు కృత్తిక కార్తె శ్రేష్ఠతరమని అనుభవజ్ఞుల వల్ల తెలుసుకోగలిగితిని ఒకసంవత్సరము పరీక్షము చేసిచూడుడి.

ఈ ఏడు రాబీసేద్యముచేసిన పెద్ద కంట్లారు చూచుచున్నాను. అనూరాధ జ్యేష్ఠ మూల కార్తెలలో అతివిస్తార వర్షాలు కురిసినవి ఉత్తరాషాఢ కార్తెలో ఆరికె [illegible] కిసక్కి పోయినవి ఎన్నేవి. చూతలి పద్ధతుగుఞ విశదపించ కోగలరు పాఠకులని.

ఎస్. భూపాల్ రెడ్డి

ఆలంపూరు వార్తలు

సహకార సంఘము

శ్రీ ఆలంపూరుతాలూకాలో(సహకార కోఆపరేటివ్) సంఘమును స్థాపించుటకై స్థానికాధికారులు చాలా ద్ధతీసుకొంటున్నారు. రైతులను పిలిపించి ఒక్కొ క్కరు ౫౦ లేక ౧౦౦ లేక ౨౦౦ వాటాలు తీసుకో వలసినదని తొందర పెట్టుతున్నారు. ఈ తొందర సర్ సాహిత్రం రైతుల కిబ్బంది కలిగించుచున్నది. అది కా ప్రభుత్వ ఆజ్ఞలను మీరితే ఏమి కష్టము వచ్చునో మరి తీసుకోవాలెనంటే శక్తిలేదే శక్తి వత్సరం క్నా ఇంతకాలం ఈ ఆంజుమణ ఎక్కడ పోయి వేస్తాం ఇందెను. అనాసుమన్మ ఎందుకు విచారించలేక దు కొత్వంతు దీనివల్ల కలిగే లాభనష్టాలేమి. వివరించి పద్ధతిలో వ్రరెందుకు అని రైతులనుకొంటున్నారు. కాని వంటలవర్తకారులతో చెప్పేదానికి వారికి ధైర్యము చాలదు మరియు ఇట్లుండగా యిక్కడలక్కా వెంకటరామయ్య నమ్మ అతడు విగ్రాజ హూస్తుదై యున్నాడుకదా విధానా మొదటి ఆర్మణ భీమాకంపెని ఏజంటు ఆం క్రొత్త నికాయితులకు గురియై యుండెను. తర్వాత చాలావీదర్లైల్ యూనిట్ రైతులంతా ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తు ఉండేవర్గతి జరిలో ఇతనిపిగూర్చి చాలాచాలా షికాయతులు యుండిరి. తుదకు వారు తిరుపతికి పోయి వెంకటేశ్వరుని సేవచేసుకొని రాగానే వారిని లోకల్ ఫండునుండి తొలగించిరి. అంతటిలో కథముగి సుకొంటిమి, కాని మళ్లీ లంకా శ్రీవాసు ఈ వైస్రా(యమనుల్లో ప్రవేశించినారని అందరూ అంటు న్నారు. వారు ఈ ఆంజుమనులో రైతులకు లాభపడుదురా? ఇతనికి అంజుమను సంగతేమి తెలుసును. ఇతనికి ఉర్దూ రాదుకదా ఇతడేమి వ్యవహారం చేస్తాడని ఏర్పాటు చేసినారు, ఇతడిందుం చే రైతుల షేర్లు తీసుకొనే విషయములో వెనుక ముందాడుతారని స్థానికాధికారులు గమనించవలెను.

కలరా

తాలూకాలో శ్రీశైలము గాటు తగిలింది. కలరా వ్యాపిస్తున్నది. అల్లాపురం గ్రామంలో ౪౦ మంది వరకు చచ్చిరి. మరా మునుగాలలో ౧౦మందివరకు మానవపాటిలో కలరా కలదు. తక్కిసలలో ఒకరు చచ్చిరి. ఇంకా ఒకటి రెండు గ్రామములలో కలదు ప్రభుత్వంవారు జనులకు విరివిగాటీకాలు తీస్తున్నారు

నారిపుండ్లు

అన్ని గ్రామాలలో(నదీతీరములోనివి తప్పితే) దిగుడు బావులేకలవు. ఈ తాలూకాలో నార్లబాధ చెప్పతరంకాదు. కొన్నిబావుల ఒక్కొక్కని ౧౦, ౧౫ నార్లుండును. చాలా మంది మహాబాధననుభ విస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వారికి బావులలో మందు కలిపే శ్రద్ధయేమిన్నిలేదు. నార్లను నిరోధించుటకు నీటిని పరిశుభ్రము చేయ మొదటి బాధ్యత తాలూకా తాహశీలుదారుపై డాక్టరుపై కలదు.

క్రొత్తఇండ్లు

నేను కరీంనగరం సిరిసిల్లాతాలూకాలలోని పెక్కు గ్రామాలపర్యటనచేసిచూచినదేమనగా! గ్రామవాసులు క్రొత్తయిండ్లు కట్టుకొను చున్నారు, అవి పురాతన పద్ధతులపైననే కట్టబడు చున్నవి. గాలి వెలుతురు యొక్క అవశ్యకతనే గుర్తించరు. ఇంట్లోఒక్కడు జబ్బు పడిరా అందరు' వ్యాధిగ్రస్తులు కావలసిందే ఇటువంటి క్రొత్తయిండ్లు కట్టు కొనుటకు సుంకరీలకు మొకద్దం పటువారీలకు లోకల్‌ఫండు నేగే దారులకు మున్నగు వారికి ఒక ఇల్లుకు పదినుంచి అరువది రూపాయిలవరకు ముడుపుల చెల్లించవలని వస్తుందని గ్రామ జనులునాతో చెప్పిరి, ఆముడుపులు చెల్లించినా అనుజ్ఞ తొందరగా దొరకటం లేదట కావున ఆంధ్రమహాసభ తాలూక సంఘకార్యాలయ ముకు ఇల్లు కట్టు కొనుటకు ౧౫ రోజులు ముందు రండి ఒక్కఅణ పైసల టికటుకొరకు తెందు దర ఖాస్తు ఉచితముగా వ్రాసి ఇవ్వబడును, చిల్లిగవ్వ తగి లకుండ తహశీలునుండి అనుజ్ఞ ఇప్పించబడును. ఇతర జిల్లాలోని ప్రజలు గూడా ఆయాతాలూకా ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తలచే లాభము పొందగల రని ప్రార్థన

ఎస్‌భూపతిరెడ్డి
ఆంధ్రి మహాసభ

ఉగాది దీక్షలు

ఖమ్మంమెట్టు ౧౫-౩-౪౫

౧౫-౩-౪౫ ఉగాదినాడు శ్రీయుత ఊటుకూరు సత్యనారాయణ రావుగారి అధ్యక్షతన విద్యార్థి సంఘ గ్రంథాలయములో సారస్వత సమితి సమావేశము శ్రీయుత ఇటికాల నీలకంఠరావుగారి ప్రార్థనా గీతములతో ప్రారంభమైనది.

అధ్యక్షులు యీ దిగువ సూచనలను చేశారు.

నిజమైన ప్రతిభ జ్యోతి పునరుద్ధరణ విషయము:—

౧ రచయిత తన ప్రతి స్వతంత్రరచన పత్రికయందు ప్రకటింపకొనవచ్చును. ౨. పరిషత్తు ఉత్తమమైన రచనలను యితర పత్రికలకు పంపి, వచ్చు పారితోషికములను రచయితకే అందజేయవలెను. ౩. పరిషత్తు కార్యవర్గమే సంపాదకులుగా నుండును. రచనలకు పుటల నియమము లేదు ౪. అసభ్యమునాని ప్రకటనలన్ని అంగీకరింపబడును.

నాటక రచనపోటి:—

౧. పోటీకి పంపే నాటకములు ధాత్రపరు పక్షము సాయంత్రమువరకు చేరవలెను. ౨. ఉత్తమ రచయితకు పరిషత్తు అర్ధనూట పదహారు బహూకరించును ౩. పరిషత్తుకు తొలి ప్రదర్శనపు హక్కులుండును. ౪. ఈ నాటకమును పరిషత్తు వార్షికోత్సవములో ప్రదర్శింప జేయవలెను.

సర్వ దేవభక్త నర్సింహమూర్తిగారు నాటకము వ్యావహారిక భాషలో విరివి సమన్వయంతో కూడుకొని యుండవలెనని ఉపన్యసించిరి.

సర్వ దేవభక్త సీతారామయ్యగారు విద్యార్థి సంఘమునందు పయోజనకర పాఠశాల నడుపుటను సూచించగా సభ్యులు అంగీకారమును తెలిపిరి.

ప్రధాన కార్యదర్శి ఇటికాల నీలకంఠరావుగారు సమావేశాంతమున సభ్యులు అభిమానులు ప్రతి పక్షమునందు సమావేశమై పరిషత్తు ఆజ్ఞలను పాటించి, తమ వక్తృత్వ నైపుణ్యమును వృద్ధిచేసు కొనవలెనని కోరుచు సరస్వతి సేవకై ఈ ఉగాది నాడు సభ్యులందరు దీక్షాబద్ధులు కావలెనని సమస్కృతులతో సమావేశమును ముగించిరి

ఇట్లు
సమితి కార్యదర్శి

కాలమానము

[స్వ. వి.]

నేను ఫర్వర్డి చివరివారములో సిరిసిల్లా తాలూకా కరీంనగరం తాలూకాలోని పెక్కు గ్రామములు పర్యటనచేసి రైతులస్థితిగతులు, కాలి పైర్ల దుస్థితి కండ్లారచూచితిని. కరీంనగరం తాలూకాలోని గన్నేరువరం మైలవరంలో పశువులు పెద్దరోగములవల్ల మరణించుచున్నవి, సిరిసిల్లతాలూకాలోని బూర్గుపల్లి, మల్లాపురము తామాం,లక్ష్మీపురము తంగలపల్లిలో వ్యవసాయ పశువులు మరణించుచున్నవి.

మాగాణి

గత సంవత్సరము సకాలమున వర్షములు కురియు టచే నందర ఆశ నెరవేరలేదు. ... వెళ్ళువరకు వర్షాలు కురిసి చెరువులు నిండిన కాని నేర్పుమ విరివిగాచేయుటకు నీరుచాలక పెక్కుచోట్ల ఎండిపోవుచున్నవి.

కాలి పైర్లకు కోపాటి పురుగు, పచ్చపురుగు, మొగిపురుగు కాటుక పురుగు, వేరుపురుగు, తెల్లపురుగు మొదలగు కీటకములు, జాజురోగము, కాటుకమ్మరోగము బూజురోగము గండురోగము దుంపరోగాలవల్ల పైర్లు ఎర్రవాడిపోవు చున్నవి

జలాధారాలు

పెక్కు గ్రామాలలో చెరువులు కుంటలు చిన్నగా నున్నవి దినదినము పూడిపోవుచున్నవి, కట్ట త్రుంగిపోవుచున్నవి. గతవర్షము దారవరం గ్రామములో ౨౦, ౩౦ కుంటల నీళ్లు తీసివేయబడినవి, వాటికి నీరే లేకుండాపోయెను, పెక్కుచోట్ల చెరువులు కుంటలు కట్టవలసి యున్నవి, సిరిసిల్లాతాలూకాకు మానేరు ప్రాజెక్టు నిర్మించబడుచున్నది.

పొగాకుపన్ను

పొగాకుపన్ను శాసనము తెలియక రైతులు పొగాకు ఇన్‌స్పెక్టర్ల అంచాలకు గురియగు చున్నారు రైతులు పొగత్రాగడం మానవలెను ... సాధ్యం కాకుండా? మీయింటి ముందు పొగాకు తోట వేసుకోండి, ఒకరుసుమును కట్టి ... వలసినది: దానిపై మీ పన్ను తగుదురు, రైతు సోదరులారా! మన నిజాం రాష్ట్ర ఆంధ్రి పాలింతాన ప్రతిజిల్లాకు జిల్లాసంఘం, తాలూకాలో తాలూకాసంఘము ఆంధ్రి మహాసభ కార్యాలయములు మరియు గ్రామములలో ఆంధ్రి మహాసభ కార్యకర్తలు గలరు వారిని విచారించి అన్ని విషయములు బోధపడుతవి. ... చెప్పబడిన సిరిసిల్లలోని గోలకొండపత్రిక ... చూడండి. హైదరాబాదు సమాచార ... ఆయాప సంధిని సంఖ్య (4)చేత ౨౦ చూడండి. రైతులు తన అవసరానికి వేసుకొన్న పొగాకుపై పన్ను లేదని స్పష్టముగా గలదు. ఇంకా వివరములు కావాలనే ఆసక్తిపైన పెట్టిన ప్రతిపొగాకు ఇన్‌స్పెక్టర్ల ప్రతి ఆఫీసు కచ్చేరీలో [పొగాకు తంబాకు] పొగాకు నియమాలు అను చిన్నపుస్తకము దొరుకును.ఆంధ్రిమహాసభ ప్రతి సంఘములో ఒకప్రతి ఉండి ప్రతి కార్యకర్త బాగుగా చదివి రైతులకు చెప్పాలి. సిరిసిల్లతాలూకాలో పెక్కుమందికి తెలిసి తని పత్రికద్వార అందరి కందజేయుచున్నాను.

ఇట్లు
ఎస్. భూపతిరెడ్డి
ఆంధ్రిమహాసభ సిరిసిల్ల తాలూక సంఘకార్యదర్శి

మహబూబునగర అరబ్బుల దుండగాలు దౌర్జన్యాలు దినదినం మించుచున్నవి, ౧౨-౬-౫౪ ఉదయం మహబూబునగరమునుండి కనీసము (౮) అరబ్బులు కలిసి వేములగు బాములు బాకి బాబతు రూపాయల వసూలు నిమిత్తం తునికిపూరం వెంకటరావు పట్వారి యింటికి వెళ్లిరి. అక్కడినుండి వెంకటరావును తీసుకొని కనీసము (౧౨) గంటలకు ముసాఫరు వచ్చిరి. అంజుమన్ వంతుల దగ్గర కనీసము [౬]గంటల వరకు బాకి తక్వియా మాటలు జరిగినవి. కాని ఫలితము సున్నఆయినది, తరువాత వెంకటరావును పట్టుక దస్తగీరు యింటికి వెళ్లి ముసాఫరు బంగళా దగ్గరకు వెళ్లిరి. వెళ్ళిన వెంటనే కొత్తకోట దిశ నడుమనుండి వకటూరింగు మోటరు వచ్చినది. వచ్చినవెంటనే వెంకటరావును పట్టుక మోటరులో యెక్కి మహబూబునగరం వెళ్ళుచుండగా దారిలో జానంపేట దగ్గర వెంకటరావు తండ్రియగు కిషన్‌రావు పట్వారి తన బండిని నడుమలో నిలబెట్టి మోటరు ఆపుటకు ప్రయత్నించెను కాని అరబ్బులు మోటరు ఆపక బండినిడీకొని వెళ్ళిరి. అట్టి సమయములో అరబ్బులు పిస్తోలులతో తుపాకుల యుక్తంగా యుండిరి.

పట్టీ ఆంధ్రిమహాసభ బండపల్లి

బండపల్లిగ్రామము సిరిసిల్ల తాలూకాలో చేరినది. ఇచ్చట ఆంధ్రి మహాసభ వటీ సంఘం స్థాపించి నాలుగు సంవత్సరములు కావచ్చెను. ఈ సంవత్సరము శ్రీ బె. నర్సింగరావుగారు బి: ఎ, బి. గారు అధ్యక్షతన ౨౮-౬-౫౪ తేదిన జరుపనిశ్చయించి ౧౫ రోజులు ముందుగా "టీ" పార్టీపై అనుజ్ఞ తాలుక్దారు కరీంనగరు గారికి విజ్ఞప్తిద్వారా తెలుపనైనది. గతనైమాసములోఐక్యతావారము జరుపనిచ్చియుండిన ప్రభుత్వమువారు అనుజ్ఞ నివ్వనందున పరదల ప్రజలు నిరాశజెంది వెళ్లిపోయిరి.

సూత్రయజ్ఞము

హైదరాబాదు ... కార్యదర్శి విజ్ఞప్తి

నూలు వడుకుట ప్రతిదినము ... కావలెను. ... గాంధీగారు ... "సూత్రయజ్ఞ" కార్యక్రమము ... చేయబడియున్నది. ... విషయములో స్వయంపోషకముగునట్లు చేయవలెను ... రాజ్యము ... అనుకూలములు ఏవికావలెనో ... చేయవలసియుండును.

పనులకు దాదుగా ప్రచారమునందు ... అవసరము. ఈరాజ్యములోనున్న ... దారులలోను ప్రతిదినము ... వరకు సూత్రయజ్ఞము జరుగుచుండును. ... కార్యాలయము (సుల్తానుబజారు)లో ఉదయం ... సాగుచుండును, ... సోదరులు తమతమ వీధులలో ప్రతిదినము ... అర్ధగంటసేపు సూత్రయజ్ఞము నేర్పాటుచేయవలెను. ... నమోదుచేయవలెను.

నూలువడుకు ... ఈ సూత్రయజ్ఞము ... ఉన్నాను.

నిజాం రా॥ ఆంధ్రసారస్వత పరిషత్తు

కృష్ణగంజులో శాఖాస్థాపనము

... సం సాయంకాలము నిజాం రాష్ట్ర శ్రీవైష్ణవ సంఘపక్షమున కృష్ణగంజిలో జరిగిన ... ద్వారా కృష్ణగంజిలో శాఖాస్థాపనము చేయబడినది. ఈక్రిందివారు కార్యవర్గముగా ఎన్నుకొనబడిరి.

అధ్యక్షులు- శ్రీ కొత్తూరి సీతయ్యగారు
ఉపాధ్యక్షులు- శ్రీ ... లక్ష్మయ్యగారు
గౌ కార్యదర్శి- శిరోమణి ... నారాయణశాస్త్రి
సహాయకార్యదర్శులు- ౧ కాండూరి నరసింహాచార్యులుగారు ౨ పురుషోత్తమరావుగారు

సభ్యులు
౧ ... కోటేశ్వరరావుగారు ... ౨ ... కరరెడ్డిగారు ౩ గున్నా సీతారామయ్యగారు ౪ పెద్ది శివరామయ్యగారు ౫ ... కిషనరావుగారు

సంరక్షకుడు
... ౨ దాసపల్లి రామయ్యగారు ౩ ... ౪ ... చిదంబరయ్యగారు ౫ ... పురుషోత్తమంగారు.
ఇట్లు గౌరవకార్యదర్శి
శిరోమణి ... సత్యనారాయణశాస్త్రి

... పద్మశాలి సేవాసంఘము ... అధ్యక్షులగు శ్రీ ... లింగంగారి అధ్యక్షతలో జరిగి యీక్రింది కార్యనిర్వాహకవర్గము ... ఎన్నుకొనబడినది

అధ్యక్షులు- శ్రీరాచపల్లి రాజలింగంగారు
ఉపాధ్యక్షులు- శ్రీ ... వెంకటంగారు
కార్యదర్శి- శ్రీ ... సోమయ్యగారు
సహాయకార్యదర్శి శ్రీ నాదిపల్లి నాగయ్యగారు
కోశాధిపతి శ్రీ ... రాజలింగంగారు
మరియు ౨౦ మంది సభ్యులు.

సరోజినీదేవి సందేశం

రాష్ట్రములోని ప్రజా జీవితంలో ... శ్రీ ... ఆంధ్రమహాసభకు ... పంపుచున్నాను.

... పరిష్వారాలకు ... పోయింది.

వర్తమాన వాస్తవిక స్థితిగతులు ... అని వాక్యం.

ఆంధ్రుల ... సాంఘిక ... ఆర్థిక ...

సంస్థానాల రైతులకు హెచ్చరిక

మాల్గుజారిగస్తీ (౧౭)వ ... ద్వారా జాగీర్దారు ... భూములు ... ప్రకటించినది.

గాంధీగారు ... మంత్రికి ... తెలుస్తున్నది.

+ +

... కాంగ్రెసువారు సభ చేసుకొందామనుకొనేవరకు వీలులేదని ఆ ప్రభుత్వంవారు ఆంక్ష పెట్టినందున సభ ఆగిపోయింది.

+ +

... మిల్లువారు ... లక్ష రూపాయల జుర్మానా ... చినారు.

ఇండియాలోని బెంగాలులో లక్షలమంది ... అమెరికా ... విచారణ చేయవలెనని ... ప్రచారం చేస్తున్నారు.

గోల్కొండగ్రంథాలయము ... క్రిస్మస్ సొవినీర్

...
ఈ సంచికలో చాలా ... వున్నవి ... అభినందిస్తున్నాము.

క్రొత్తఆర్థిక మంత్రి

ఇదివరలో ఆడిట్ ... హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక మంత్రిగా నియమించినారు.

హైదరాబాద్ కో ఆపరేటివు డొమినియన్ బ్యాంకు లిమిటెడు

స్థాపితము — మార్చి ... సం

అధ్యక్షుడు

దివాన్‌బహద్దర్ ... అయ్యంగార్ యం. ఏ. ఎల్. ... అడ్వకేట్

ఉపాధ్యక్షుడు

... ప్రిన్సిపాల్ ఉస్మానియా ట్రైనింగు కాలేజి

అన్నిరకముల నూతన బ్యాంకింగు వ్యవహారములు ... జరుగును

నేషనల్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికెటుకొనండి.

12 సంవత్సరములు ... పరిగూడ ... పైకము ... బ్యాంకువారు ... యీసర్టిఫికెట్లను కొను ఏర్పాటు చేసినారు.

ఆర్. రాఘవాచారి
అసిస్టెంటు మేనేజర్

భూమిపన్ను రద్దు ఆదాయంపన్ను కద్దు

మద్రాసు సూబాలో క్రొత్త పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టనున్నారని మద్రాసు ప్రభుత్వసలహాదారు గారగు సర్ నార్మన్ స్ట్రాథీగారిట్లు ౨౧ మార్చినాడు పత్రికా ప్రతినిధులను పిలిపించి సెలవిచ్చినారు. ఇప్పటి మాల్గుజారి పద్ధతిని రద్దుచేస్తాం ఈ సంవత్సరం వ్యవసాయపు ఆదాయంపైన పన్ను వేస్తాం ఇదిలాభకారిగా కనబడితే దానినే యికముందు శాశ్వతంగా నిర్ణయిస్తాం ఇప్పటి భూమిపన్ను పద్ధతిలో చాలా వ్యత్యాసాలున్నవి. వివిధములగు పంటలవల్ల వచ్చేఆదాయాన్ని లెక్క పెట్టుటలేదు. మరియు ధనికులతో సమానంగా బీదవారిపైనకూడా సమానముగుపన్నులువిధిస్తున్నారు..ఆధునికపుపన్నువిధానాల సూత్రాలకిది విరుద్ధమగు పద్ధతి.

కొత్త ఆదాయం పన్నును వృద్ధిచేస్తు క్రమంగా చాలాబీదలైన రైతులనుండిపన్నులుతీసుకొనకుండా ఉండేపద్ధతిని అవలంబింపవచ్చును.

వైస్రాయి గారు లండనుకు వెళ్లిరి

తత్రభవాన్ వైస్రాయిగారు విమానంలో లండనుకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముయొక్క ఆహ్వానంపై ౨౧ మార్చిలోపలనే వెళ్ళినట్లు వెల్లడి అయింది. జర్మనీ యింతలో ధ్వంసమవుతుంది. ఇక జపానును పట్టించవలెను. దానికి గాను యిండియాను యుద్ధానికి పెందుగా ఏర్పాటు చేస్తారు. అందుచేత హిందూస్థానం గుర్రుగుర్రుమనకుండా ఏదోదాని నోటికి కొస్తే బాగుంటుంది. ఏదోక్రిప్సుదానంకంటే కాస్త మేలైనదానం ఏకంగావెస్తే బాగుంటుంది అని ఆలోచించేదానికి వెళ్ళినారని తెలుస్తున్నది. అక్కడ లండనులో పత్రికలవారితో అమెరీమంత్రి శేఖరుడు మాట్లాడుతూ వేవిల్ దొరవారితో ఇండియాయొక్క రాజకీయ భవిష్యత్తునుగూర్చి మాట్లాడుతారని అన్నాడు. క్రిప్సుదానం ఇంకా రద్దుకాకుండా ఉందినుమా అన్నారు, ఇండియాలోని వివిధ రాజకీయ వర్గాలేక ముఖంగా కలియకపోయెనే. అయ్యో గ్రహచారమా అని దుఃఖాశ్రువులను రాల్చినాడు. సర్ స్టాఫర్డు గారు చేసే ప్రయత్నాలకు మా ఆశీస్సులు అని అన్నారు. అయితే జల్దీజల్దీ చాలా దూరపరిణామం కలిగించే మార్పులేమేమో చేస్తాం అని లేనిపోని ఆశలు ఎవ్వరున్నూ పెట్టుకోరాదు. జాగ్రత్తఅని చల్లగా చావుకబురను వినిపించినట్లుగా చెప్పినాడు.

భూలాభాయి దేశాయిగారు రెండు మాసాలనుండి గాంధిగారితోను తత్రభవాన్ తోను ముస్లింలీగు వారితోను కలిసియేదో తెరవెనుక నాటకం ఆడుతూవచ్చినాడు. ఆతడు లోలోపల యేమోకొన్ని సూచనలుచేసినట్లున్నూ వాటిపైన ఏమో ఆలోచనలు దీర్ఘంగా లండనులో చేయవలచి నట్లున్నూ అనుకొంటున్నారు.

హైద్రాబాదు ప్రభుత్వంవారిట్లు తెలుపుచున్నారు- "సిద్దిపేట వాస్తవ్యుడైన సిపాయి నారాయణరెడ్డి అనే అతనికి ఇటలీలో ఉజ్జ్వలమగు నౌకరీ చేసినందులకు చక్రవర్తి గారి పతకమును ప్రసాదించినారు. రక్షిసవారున్నూ ఇట్లే మంచిసేవలు చేయుచుండగా

... ...

మహబూబాబాద్ ఆంధ్ర మహాసభా నిర్ణయములు

౧౨ వ ఆంధ్రమహాసభ (ఖమ్మంమెట్టు) ఆహ్వానసంఘమువారికి ఈ దిగువ తీర్మానము చేసి యిచ్చుట నిర్ణయింపబడినది.

శ్రీయుత కోడకొండ ... రంగనాయకులు ... ౨౦౦ లు. శ్రీయుత వన్నెమంటి శ్రీనివాసరావుగారు, రు. ౧౦౦ లు. శ్రీయుత గరిడేపల్లి ... రావుగారు, రు. ౩౫౦ లు. శ్రీయుత కొండపల్లి గోపాలరావుగారు, రు. ౩౫౦ లు. మొత్తం రు. ౧౦౫౦. లు.

తాలూకా కమిటీ సభ్యులను కమిటీ సమావేశములకు వచ్చునట్లు ... కోరినవారికి ... ఈ కమిటీవారు నిర్ణయించినారు.

నెల్లికుదురు సభ బహిరంగసభకు ఆజ్ఞ యివ్వనందున ప్రభుత్వము వల్ల అనుమతిని తెలుపుటకు రాలోచించ వలసినదని ఈ కమిటీవారు కోరుచున్నారు.

గౌరవరముతో (౩౦౦౦) యకరముల భూమి పడావున్నది. నేటి కరవు పరిస్థితులలో ఆభూమి స్వంతకాస్తు చేసుకొనే బీద రైతులకిచ్చిన, అధికాహారోత్పత్తి జరుగుటయేగాక బీద కుటుంబాల పోషణ జరుగగలదని ఈ కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

మున్గల మీదకట్టు కాల్వ విషయములో మరమ్మతు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు వెంటనే పూనుకొనవలయునని ఈ కమిటీవారు కోరుచున్నారు.

దోర్నకల్లు వంతం చెర్వును ఏటికాల్వ దోర్నకల్లు చెర్వుకు రెండింటికి సరియైన వరకలు లేక ... చెర్వులు నిండుట లేనందున, పంటలు పండుట లేదు కావున సమీపమున వున్న మున్నేరునుండి కాల్వలనుచేసి సప్లయి చేయవలయునని, ఈ ప్లాను విషయములో P. W. D. వారు ప్రయత్నము చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

... ...

భాషానిలయ రజతోత్సవము

... ...

To Let

గోలకొండ పత్రిక

Golkonda Patrika

Vol. 19 No. 87 | Published on every Monday and Thursday, Hyderabad-Dn | 26 - 3 - 45

హైదరాబాదు రాష్ట్రముయొక్క పారిశ్రామిక సంపద

ఖండవల్లి బాలేందుశేఖర గారు

[హైదరాబాదు రేడియోవారికి దీనిని ప్రచురించుకొనుట కనుమతించినందులకు కృతజ్ఞత లర్పిస్తున్నాము. గో. ప.]

నేటిదినమున హైదరాబాదురాష్ట్రముయొక్క పారిశ్రామిక సంపదనుగూర్చి కొన్ని విషయములు తమకు నేను మనవి చేసెదను. ప్రస్తుతము మనరాష్ట్రము పారిశ్రామికముగ మిక్కిలియుచ్చదశలోయున్నదనుటకు తగిన యవకాశములు లేవు. ఇటీవల ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహము వలనను రాష్ట్రీయుల యుత్సాహమువలనను కొన్ని పరిశ్రమలు తల యెత్తినవి. కాని యీ అభివృద్ధి కేవలము సముద్రములో నీటి బొట్టువలె నున్నది. బ్రిటిషు హిందూదేశము కలకత్తా, మైసూరు మున్నగు కొన్ని స్వదేశ సంస్థానముల కంటెను కూడ మన రాజ్యము పారిశ్రామికముగ వెనుకబడి యున్నది. కాని పైరుపంటలలోను, ఖనిజ సంపదలోను తదితర సాధన సంపత్తిని మన రాష్ట్రీయులు తగు విధముగ ఉపయోగించుకొనిన మొదల శ్రేణిలో హైదరాబాదు రాష్ట్రము పారిశ్రామికముగ ఎంతయో అభివృద్ధి చేయుగలదు. ఈనాటి ప్రసంగములో నేను హైదరాబాదు రాష్ట్రము మును ముందు పారిశ్రామికాభివృద్ధి గాంచుటకుగల అనుకూల్యతనుగూర్చి మాత్రమే చర్చించెదను. పూర్వ కాలము ఈ రాష్ట్రములోగూడ తదితర ప్రాంతములలో వలెనే మంచిపరిశ్రమలుండెను, వరంగల్ తివాసీలు నాందేడ్ జిల్లాలు నారాయణపేట పట్టుబట్టలు పైఠణీ చీరలు మున్నగునవి చాలా పేరు పొందియుండెను. కాని అవన్నియు నేడు నామమాత్రావశిష్టములై యున్నవి. కాని మనమెల్లరము పూనుకొన్నచో వానిని పూర్వపు రీతిని యుచ్చదశకు తేవచ్చును.

హైదరాబాదు రాష్ట్రము విస్తీర్ణము [illegible]

[illegible]

...క్రమల వెగుమతి యగుచున్నట్లుకూడా తెలియుచున్నది. ఇదిగాక రాష్ట్రములో సిమెంటు పరిశ్రమ పవర్ హౌస్ కోహీర్ పరిశ్రమ, సిగరెట్లపరిశ్రమ గాజు పరిశ్రమ మున్నగునవి పెక్కు పరిశ్రమలు నెలకొని యున్నవి కాని అన్నియు ఎంతో అభివృద్ధి పొందవలసి యున్నవి. ఇటీవల ప్రభుత్వ సహాయమువలన అల్విజాన్ఫిల్ కంపెనీ, హైదరాబాదు స్టేట్స్ పోటరీస్, హైదరాబాదు కెమికల్ అండు ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్స్ మున్నగునవి నెలకొల్పబడినవి. మనరాష్ట్రములో విశేషముగా లభించును. వానిని పదునుచేయుటకు కావలసినసాధనములు కూడా ఇచ్చట దొరుకును. వీని సహాయమువలన ఇచ్చట లోహ పరిశ్రమ నెంతయో అభివృద్ధి చేయవచ్చును. అట్లే సుఖాసనములు, నవ్వులు, మున్నగు యితర వస్తువులుకూడా తయారు చేయుటకవకాశములు కలవు.

ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమల నభివృద్ధిగావించుటకై నెట్టిప్రయత్నములు చేయుటలేదు. [illegible]

[illegible]

వింత వార్త

[illegible]

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at Golkonda Press. Editor, S. Prathapa Reddy, B.A.B.L.